

[Ib Thyregod.]

skal jeg nævne forholdene på Christianshavn, hvor en række bygninger i Dronningensgade er kondemneret af sundhedskommissionen og derfor for så vidt skal nedrives, selv om det særlige bygningsyn har fremhævet disse bygninger som særlig bevaringsværdige i den store bevaringsplan for området; der er altså 2 offentlige myndigheder, der har hver sin plan med disse bygninger, den ene forlanger nedrivning, den anden bevaring af disse bygninger. Hvis det lovforslag, vi nu behandler, havde været gældende lov på dette tidspunkt, var en sådan situation i hvert fald ikke kommet til at foreligge.

Der er naturligvis en række detaljer i selve lovforslaget, som man kan se nærmere på. Der er fristbestemmelserne, og der er erstatningsbestemmelserne. Det er jo sådan, at den ejer, som får pålagt sådanne byplansbestemmelser på sin ejendom, efter forslaget får mulighed for at kræve, at kommunen overtager ejendommen mod erstatning efter de almindelige ekspropriationsregler, en bestemmelse, som ligger på linje med de øvrige bestemmelser i byplanloven, og altså en bestemmelse, som må siges at yde ejeren en rimelig beskyttelse.

Ud over disse spørgsmål i byplanloven rejser der sig imidlertid et andet spørgsmål, som man skal se på, nemlig bevarelse af de gamle bydele, særlig i København, og det spørgsmål, som det ærede medlem hr. Albertsen var inde på, nemlig spørgsmålet om statens byggeri. Vi har jo i de senere år været præsenteret for en række tilfælde, hvor statsligt byggeri eller statsligt projekteret byggeri har givet anledning til diskussion. Jeg skal ikke gå nærmere ind på sagen om Slotsholmen, hvor der var så stor diskussion, men jeg skal her nævne det nu foreliggende projekt om opførelse af en ny nationalbank, hvor der har været afholdt arkitektkonkurrence, men hvor det dog i høj grad er et spørgsmål, om det er rimeligt, at staten skal have et seddeltrykkeri liggende netop på dette sted i København, når man samtidig skal nedrive beboelsesejendomme for at fremskaffe dette erhvervsareal til nationalbanken. Havde det ikke været rimeligt, om dette seddeltrykkeri havde ligget et andet sted, uden for København? Nogen nødvendighed for at opføre

nationalbankens byggeri på denne måde er der efter vor opfattelse ikke.

Jeg må også nævne den diskussion, der har stået omkring Teknisk Museums påtænkte bygning ved Østerport, et bygningsprojekt, som man fra akademirådets side påtalte, fordi det ville være yderst uheldigt at få en så høj bygning netop på dette sted op ad Kastelsarealet, der er fredet i klasse A som et af vore smukkeste områder. Selv om det nu lader til, at disse vidtgående byggeplaner efterhånden er indskrænket således, at der ikke bliver tale om det høje byggeri, der oprindeligt var påtænkt, viser dette dog også, at statens byggeplaner heller ikke her har været heldige. Af eksisterende eksempler kan jeg blot nævne postgirobygningen, som i høj grad skæmmer det kvarter, hvori den ligger.

I forbindelse med problemerne omkring Slotsholmsbyggeriet blev der af professor Steen Eiler Rasmussen rejst det spørgsmål, om det var rimeligt, at staten kunne optræde som bygherre ved projekter som dette, uden at der forelå en byplan for området, inden dette byggeri blev sat i gang, således at byggeriet kunne indpasses i det miljø, der var tale om. Det er naturligt at rejse dette spørgsmål, fordi staten selv, fordi den højtærede boligminister selv, er den øverste byplanmyndighed. Jeg vil gerne have, at vi ser på i udvalget, om det ikke vil være rimeligt at foretage en lovændring, således at der kræves en byplan for et område, inden staten sætter byggeri i gang som det, der her er tale om.

Jeg vil også gerne fremhæve, hvad jeg tidligere har nævnt, at det må være naturligt, at staten med sit byggeri i København eller andre steder i høj grad følger de synspunkter, som akademirådet giver udtryk for; det er jo ifølge sin fundats statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademirådet har advaret imod komplekset ved Østerport, og også Slotsholmsprojektet var der udpræget modstand imod fra akademirådets side, og jeg synes, at det er naturligt, at staten i højere grad tager hensyn til akademirådets synspunkter.

Det foreliggende lovforslag vil i sig selv medføre en afgørende ændring, for så vidt angår Københavns gamle by eller tilsvarende andre gamle bydele i andre byer. Det